

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Александър Асенов Воденичаров,
член на научно жури по обявения в ДВ, бр. 59 от 02.08. 2011 г. конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент” в Юридическия
факултет на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”
по направление 3.6.Право (Трудово и осигурително право)

Единствен участник в конкурса е д-р Станислав Видев
Коев.

I. Биографични данни, академично развитие и преподавателска дейност на кандидата

д-р Станислав Коев е роден на 19 октомври 1958 г. в гр. Стара Загора. Висше образование е завършил в Академията на МВР - гр. София през 1982 година. Висше юридическо образование завършва в същото висше училище. През месец април 1990 г. успешно защитава дисертация в Академията на ФСБ-Русия, гр.Москва и получава научна степен ”кандидат на юридическите науки”. През 1996 г. Висшата атестационна комисия при МС на Република България утвърждава получената научна степен (удостоверение № ВАК-924/27.05.1996 г.). От месец октомври 1982 г. до месец април 1997 г. д-р Коев работи в Министерството на вътрешните работи на различни длъжности. Последната заемана длъжност от него е директор на РДВР - гр. Стара Загора. От месец май 1997 г. е вписан в Адвокатската колегия - гр. Стара Загора.

Преподавателската дейност на д-р Коев започва през учебната 2000-2001 година като хоноруван преподавател в Педагогическия факултет на Тракийския университет – Стара Загора по учебните дисциплини „Основи на правото” и „Права и закрила на детето”.

По различно време е бил лектор по учебните дисциплини „Основи на правото” и „Социално и здравно законодателство” и в Медицинския факултет на същия университет, както и медицинските колежи в Стара Загора и Хасково.

От 03.09.2004 г. е гост-преподавател във ВСУ ”Черноризец Храбър”. През последните пет учебни години. води лекционни курсове по дисциплините Трудово и осигурително право, Трудово право и Осигурително право на студентите от различни специалности От учебната 2011-2012 г. започва изнасянето на лекционния курс по дисциплината „Трудово право” в специалността „Право”.

Важно е да се отбележи, че практическите познания, които кандидатът е натрупал в областта на правоприлагането като адвокат , са особено полезни в преподавателската му дейност.

Посочените по-горе обстоятелства дават основание да се направи извода, че като кандидат в конкурса за академичната длъжност „доцент” д-р Станислав Коев отговаря на формалните условия, установени в чл. 24, ал. 1, т. 1 и 2, буква „а” ЗРАСРБ. Кандидатът е представил нужните документи съобразно изискванията на ЗРАСРБ, правилника за прилагането му и вътрешните нормативни актове на ВСУ ,с които удостоверява посочените обстоятелства .

II. Приносни моменти на научните трудове, представени от кандидата за рецензиране в конкурса

В съответствие с изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ кандидатът е представил **публикуван хабилитационен труд със заглавие „Българско трудово право”**. За участие в конкурса са представени **още едно учебно пособие, две научни студии и четири научни статии, публикувани в тематични сборници**. Всички представени трудове за участие в конкурса са публикувани след датата на

придобиване от кандидата на ОНС „доктор”. С оглед на това считам, че те отговарят във времево отношение и от предметно-съдържателна страна на формалното изискване на чл. 24, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ да не повтарят трудовете, представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Кандидатът е изпълнил задължението си, произтичащо от чл. 27, ал. 1 ЗРАСРБ, изразяващо се в представяне на резюме на научния труд и подробна справка за научните приноси в него.

Представените за участие в конкурса научни публикации, освен хабилитационния труд, са със следните заглавия:

- „Трудово право”, учебно пособие ,(изд. на ВСУ, 2008);
- „Източници на трудовото право”, студия, представена за публикация в Годишник на ВСУ 2011 г. (под печат);
- „Контрол за спазване на трудовото законодателство и отговорност за нарушаването му”, студия, представена за публикация в Годишник на ВСУ 2011 г. (под печат);
- „Социалният диалог – същност, съдържание, осъществяване”, статия, публикувана в Научен алманах на ВСУ, 2008 г., кн. 16, стр. 71-77;
- „Новите законодателни решения в областта на контрола за спазване на трудовото законодателство и административнонаказателната отговорност за неговото нарушаване”, статия, публикувана в Годишник на ВСУ, том 14, 2008 г., стр. 143-150;
- „Защита от дискриминация при уволнение”, статия, публикувана в Научен алманах на ВСУ, 2008 г., кн. 10, с. 72-78;
- „Споразумението в административнонаказателното производство по Кодекса на труда”, статия, представено за печат в Научен алманах на ВСУ, Серия „Юридически науки и обществена сигурност”, 2011 г. (под печат).

1. Общия анализ на представените трудове на д-р Коев по категоричен начин показват, че неговите трайни научни интереси са в областта на трудовото право. Както учебното пособие, така и представените научни студии и статии имат ясно изразен научен или научно-приложен характер.

Ясно изразен научен характер има представената статия „Защита от дискриминация при уволнение”, публикувана в Научен алманах на ВСУ, 2008 г., кн. 10, с. 72-78. В нея акцентът е поставен върху актуалните и много съществени въпроси, които поставя Законът за защита от дискриминацията /ЗЗДиск/ при уволнение на работници и служители. Научното изясняване на съотношението и съчетанието между закрилата при незаконно уволнение, уредено в чл. 344-346 КТ, което се осъществява по исков ред, и защитата, предвидена в Закона за защита от дискриминацията пред Комисията за защита от дискриминация, която се реализира по административен ред, има приносен характер. В този смисъл следва да се отбележи, че много добре от гражданскопроцесуална гледна точка е изяснена правната възможност за обективно съединяване на исковете по чл. 344, ал. 1 КТ и по чл. 71, ал. 1 ЗЗДиск..

Статията „Социалният диалог – същност, съдържание, осъществяване”, публикувана в Научен алманах на ВСУ, 2008 г., кн. 16, с. 71-77 също следва да се разглежда в горния смисъл. В нея на научен анализ се подлага новата роля на социалния диалог в условията на пълноправното членство на Република България в Европейския съюз. Задълбочено се изяснява възникването на Тристранното сътрудничество, неговия предмет, ролята на представителните организации на работниците, служителите и работодателите, както и реда за осъществяване на тристранното сътрудничество. Значимо място е отделено на формите за осъществяване на социалния диалог.

Останалите представени публикации са с доминиращ практико-приложен характер. В тях д-р Коев задълбочено анализира актуалните изменения на трудовото законодателство, в частност на Кодекса на труда. В тях той на базата на сравнителния анализ прави съпоставка между отменените законови текстове и новоприетите такива като на тази основа дава предложения за усъвършенстването на трудовото законодателство. Те успешно могат да се ползват от практикуващи юристи. В тази връзка особено полезно за обучението на студентите по учебната дисциплина „Трудово право е и учебното пособие ”Трудово право” В него кандидатът успешно систематизира основните трудовоправни институти, разкрива накратко тяхната същност и съдържание и след всеки от тях поставя контролни въпроси, които съчетава с разработени казуси ,които обучаемите следва да решат.

2. Основно място сред представените научни трудове на кандидата за заемане на академичната длъжност ”доцент” по обявения конкурс заема неговия хабилитационен труд „Българско трудово право” с общ обем от 376 страници. Той е структуриран в увод и двадесет и три глави, разделени на отделни параграфи и списък на 69 библиографски единици използвана литература. Тази литература е на български и руски език. В нея са включени учебници, монографии, коментари и статии в областта на трудовото право.

Отделните глави имат следните заглавия :

- Предмет, метод, система и принципи на трудовото право;
- Право на сдружаване. Правно положение на синдикалните и работодателски организации;
- Социален диалог;
- Колективен трудов договор
- Колективни трудови спорове. Уреждане на колективните трудови спорове;

- Трудово правоотношение;
- Трудов договор;
- Конкурсът като основание за възникване на трудово правоотношение;
- Изборът като основание за възникване на трудово правоотношение;
- Изменение на трудовото правоотношение;
- Работно време и почивки;
- Отпуски на работници и служители;
- Трудова дисциплина и дисциплинарна отговорност;
- Имуществена отговорност;
- Професионална квалификация;
- Трудово възнаграждение;
- Здравословни и безопасни условия на труд;
- Специална закрила на труда на някои категории работници служители;
- Прекратяване на трудовото правоотношение;
- Защита срещу незаконно уволнение;
- Трудова книжка. Трудов стаж;
- Индивидуални трудови спорове;
- Контрол за спазване на трудовото законодателство и административнонаказателната отговорност за неговото нарушаване

Рецензията на труда е систематизирана съобразно структурата на Кодекса на труда, който е основния закон източник на трудовото право и вътрешната организация на изложението е съобразена с тази систематизация. Изложението в своята цялост е вътрешно балансирано.

В увода са кандидатът вярно е дефинирал основните цели и задачи на научния труд. Аргументирал е неговата актуалност и практическото му значение.

В посочените глави на учебния курс кандидатът .в теоретичен план е обяснил основните институти на трудовото право. Положителен момент е, че обосновката на тези институти е направена в унисон с актуалните изменения, извършени в трудовото законодателство до 31.08.2011 г.. Тези промени засягат в най-голяма степен основния законов източник на трудовото право, какъвто е Кодекса на труда.

Също така, положителен елемент на теоретичното изложение е задълбочения анализ на значимата роля, която играят нормите на международното трудово право върху цялостната нормативна политика в сферата на трудовите отношения у нас. В този порядък следва да се оцени и поставянето на особен акцент на приложението на Правото на Европейския съюз за регулиране на трудовите отношения в Република България. Това е особено важно след приемането на страната ни за пълноправен член на Общността.

При теоретичното обяснение на отделните институти на трудовото право д-р Коев подлага на обстоен анализ и съдебната практика на Върховния съд и Върховния касационен съд, свързана с прилагането на трудовоправните норми.

Много добра оценка заслужава и подхода на кандидата при дефинирането на отделните трудовоправни институти да отдели особено внимание на тези от тях, в които измененията са най - съществени. Такива институти са например тристранното сътрудничество; правото на сдружаване в синдикални и работодателски организации; отпуските на работниците и служителите, контрола за спазване на трудовото законодателство и административнонаказателната отговорност за неговото нарушаване и т. н.

Добър пример в тази връзка е глава XXIII със заглавие „Контрол за спазване на трудовото законодателство и административнонаказателната отговорност за неговото нарушаване”. В

нея задълбочено е обяснено взаимодействието между трудовото право и административното право в областта на контрола за спазване на трудовото законодателство и отговорността за нарушаването му. Правната уредба в тази област по същество е административноправна и в по-голямата си част е внесена в трудовото законодателство от административното. Изхождайки от това д-р Коев обстойно и прецизно е анализирал правомощията на органите, овластени да осъществяват контрол за спазване на трудовото законодателство. В системата на тези правомощия, с измененията на Кодекса на труда през 2008 г. (ДВ,бр.108) и 2010 г. (ДВ,бр.77) са извършени съществени съдържателни промени. Те са в посока на разширяване и конкретизиране на тези правомощия. Кандидатът задълбочено и компетентно е анализирал предпоставките, които са наложили тези промени и с какво те ще допринесат за повишаване на ефективността на контрола за спазване на трудовото законодателство. В същия порядък е характеризирана и системата от принудителни административни мерки. Подробното разясняване на всяка една от тях има важно теоретическо значение и е полезно за практиката. Основателно внимание е отделено и на характеристиката на видовете административни наказания за нарушаване на трудовото законодателство. До уредбата на тези наказания в Кодекса на труда, извършена с измененията му от 2008 г.(ДВ,бр.108) и 2010 г.(ДВ,бр.77) за санкциониране на нарушения на трудовото законодателство се прилагаха разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания. По тази причина теоретичната разработка на този въпрос в рецензирания труд заслужава много добра оценка. Разработването на въпросите, свързани с отговорността за маловажни нарушения на трудовото законодателство, с възможността за разсрочване на изпълнението на наказанията, с реда за връчване на съставения акт и неговата доказателствена сила също е положителен момент в рецензирания труд.

Особено научно достойнство, в посочената глава XXIII от научния труд, има теоретичната разработка на споразумението като способ за налагане на наказание за нарушаване на трудовото законодателство. Кандидатът подробно е характеризирал този нов способ. Научно издържан е подходът при характеризирането му да се прави съпоставка със споразумението в наказателния процес, където съществува богатата практика. Този подход е дал възможност на д-р Коев да направи важния извод, че липсата на законово ограничение за прилагането на споразумението при налагане на наказания за нарушения на трудовото законодателство по отношение на определена категория тежки нарушения, каквото ограничение е установено за споразумението в наказателния процес(чл.381,ал.2 НПК), би могло да доведе до неговото преимуществено прилагане за сметка на другият законов ред, които се реализира чрез издаване на наказателни постановления. Това би довело до известно ограничаване на властническите правомощия на компетентните държавни органи по отношение на наказателната политика за нарушенията на трудовото законодателство. Такива ограничения кореспондират с тенденцията на увеличаване на нарушенията на трудовото законодателство като абсолютен брой и като завишен относителен дял на тежките такива.

Изследването на д-р Коев се базира на богата правна литература. Научният му апарат е в значителен обем . Направени са общо 72 цитирания под линия. Авторът е успял да обхване всички по-важни теоретични източници по темата у нас. При обосноваване на тезите си е цитирал и съпоставял мненията на водещите теоретици в областта на трудовоправната наука. Видно е доброто познаване на правната теория от кандидата по обсъжданите въпроси. Добрата теоретична подготовка на д-р Коев му е дала възможност при дефинирането на отделните трудовоправни институти да бъде критичен към някои от елементите на трудовоправната

уредба и да подкрепи тезите си с ясни правни аргументи. Коректно се излагат различните научни тези в областта на трудовото право, а научната полемика се води с уважение към различните становища.

Научният език в изложението е ясен и точен. Като цяло изследването е с ясна вътрешна структура, изложението е логично и последователно. Кандидатът добре е аргументирал научните си тези.

2.1 Теоретични и практически достойнства на представения труд могат да бъдат посочени следните:

а. В рецензираният труд кандидатът представя задълбочен анализ на отделните институти на трудовото право. Същността на тези институти е разкрита на фона на задълбочения анализ на извършените съществени изменения на трудовото законодателство, които засягат тези институти.

б. Широкото използване на сравнителноправния анализ в научното изследване е безспорно негово достойнство. Съпоставянето на отменените законови текстове с новите законодателни разрешения дава възможност по задълбочено да се вникне в целите на промените и да се очертаят насоките на усъвършенстването на трудовото законодателство..

в. Положителен момент в научното изследване е системния анализ на съдебната практика на бившия Върховен съд и Върховния касационен съд. Това допринася за пълнотата на изследването и сериозната му значимост както за обучението на студентите по учебната дисциплина „Трудово право”, така и за използването му от практикуващите юристи.

г. Като сериозно достойнство на рецензирания труд следва да се отбележи задълбочения анализ на системата от източници на трудовото право. Открити са отделните части от тази система като правилно акцента

е поставен на засилващата се роля на международноправните източници и недържавните източници на трудовото право.

д. Приносен характер има и изясняването на същността, значението и приложението на източниците на правото на Европейския съюз за уреждане на трудовите отношения в Република България след приемането ѝ за пълноправен член на Общността.

е. Представеният учебен курс има не само теоретична стойност, която дава възможност той успешно да се използва както за обучение на студентите, изучаващи учебната дисциплина „Трудово право“. Той може да служи като ценно помагало и за практикуващи юристи, синдикални дейци и др.

ж. Приносен характер има и теоретичната разработка на споразумението като нов способ при налагане на наказания за нарушаване на трудовото законодателство. В тази връзка особено ценни са препоръките, които прави кандидата за усъвършенстването на неговата нормативна регламентация.

2.2. Критични бележки:

= В изследването липсват конкретни изводи в края на отделните глави, в които да се синтезират резултатите от обсъждането на трудовоправните институти. По този начин рецензията на научен труд в по-голяма пълнота би отговарял на изискванията за един хабилитационен труд по смисъла на ЗРАСРБ. В този смисъл следва да се тълкува и липсата на заключение, в което да се направи едно цялостно обобщение на постигнатите резултати при изследването. Изводите, които се правят в хода на изследването не могат да компенсират тези недостатъци.

= Следва да се акцентира повече на теоретичния анализ за сметка на изразения на много места в труда коментарен характер (напр.

при обсъждане на основанията за прекратяване на трудовия договор, при характеристиката на здравословните и безопасни условия на труд и др.).

= Някои от трудовоправните институти не са характеризирани и обяснени в пълнота (напр. института на работната заплата, работното време и др.)

Отправените критични бележки **не са основание за омаловажаване на полезността и теоретичните достойнства** на рецензираното изследване. Тези достойнства доминират над критичните бележки, които бяха посочени по-горе. Като цяло рецензирания труд „Българско трудово право” **притежава необходимите качества** на хабилитационен труд за успешно участие на автора му д-р Коев в настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”.

III. Заключение

Категорично и убедено считам, че с представената за рецензиране научна продукция, както и с цялостната си преподавателска и научноизследователска дейност д-р Станислав Коев отговаря напълно на изискванията, регламентирани в чл.24,ал.1 ЗРАСРБ и той следва да бъде предложен и избран за **„доцент” по направление 3.6 Право (Трудово и осигурително право).**

29 март 2012 г.
София

РЕЦЕНЗЕНТ :   :

проф. д-р Александър Воденичаров